

KOMMISSORIUM

Journal-nr.: 19034313

Dato: 13. august 2019

Udkast til kommissorium for opgaveudvalg for unge med psykisk sygdom og afhængighed

Baggrund og formål

Region Hovedstaden ønsker at finde nye veje til at forbedre borgernes sundhed. Det skal ske i en tæt dialog med borgere og kommuner.

Derfor etableres der fire opgaveudvalg, hvor politikerne, borgere og kommuner sammen skal finde nye løsninger på konkrete udfordringer. Opgaveudvalgene skal bidrage med nye ideer til fremtidens velfærd i Region Hovedstaden, så det nære og sammenhængende sundhedsvæsen bliver omdrejningspunktet for bedre patientforløb.

Region Hovedstaden har fokus på at forebygge og behandle psykisk sygdom. I den forbindelse er der en opmærksomhed på at forebygge, at psykisk sårbare unge også udvikler en samtidig afhængighed af fx alkohol, medicin og hash eller hårdere stoffer.

Opgaveudvalget for unge med psykisk sygdom og afhængighed skal finde nye løsninger på de udfordringer, som unge med psykisk sygdom og en samtidig afhængighed samt deres familier oplever. Udvalget skal pege på, hvordan regionen kan samarbejde med bl.a. kommunerne om en bedre behandling af både den psykiske sygdom og den unges afhængighed. Udvalget skelner ikke mellem de forskellige former for afhængighed men ser misbruget som både et symptom på den psykiske sygdom og på samme tid også en af årsagerne til, at den psykiske sygdom til at starte med kan udvikle sig.

Et bedre liv for unge med psykisk sygdom og afhængighed

Over halvdelen af alle mennesker med en misbrugslignende afhængighed i Danmark har også en psykisk sygdom. Hver anden borger med skizofreni og hver tredje borger med depression har et misbrug, og for de retspsykiatriske

patienter har to ud af tre et misbrug. Mennesker med psykisk sygdom og afhængighed er endnu mere udsatte for at have øvrige sociale problemer, for at udvikle somatiske sygdomme og for at dø tidligere end mennesker med psykisk sygdom generelt. Mange har helt mistet kontakten til deres familie, og de er faldet ud af uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Koordineret indsats og fælles tilbud

En del mennesker med psykisk sygdom og afhængighed oplever desværre fortsat, at de behandlingstilbud, de møder, har svært ved at rumme begge problemstillinger, og at indsatsen ikke er koordineret. Her er det en særlig udfordring, at misbrugsbehandlingen som udgangspunkt er udlagt til kommunerne, mens behandlingen for den psykiske sygdom skal varetages af regionerne. Når vejen til bedre sundhed tager udgangspunkt i den enkeltes ønsker og behov, er det også vigtigt, at alle parter rundt om samarbejder om de fælles mål.

Den bedste måde at arbejde med misbrug på er ved at forebygge, at afhængigheden udvikler sig til et livslangt problem. Og her er det oplagt at starte med de sårbare unge, som er i risiko for at udvikle en misbrugslignende afhængighed.

Psykiatrien har i de senere år oplevet en stigning i antallet af børn og unge med psykisk sygdom. Det betyder desværre også, at der er et stigende antal unge med psykisk sygdom og afhængighed, for mange unge med psykisk sygdom kommer også let ud i et misbrug for at dulme symptomerne på deres sygdom. Og vi ved også, at der er unge, som oplever eller får symptomer på psykisk sygdom som følge af deres misbrug. Det giver de unge dårligere muligheder for at tage en uddannelse og finde sig til rette på arbejdsmarkedet, og det gør det sværere at bevare gode relationer og sunde interesser.

Der er derfor behov for, at vi som region sammen med kommuner, frivillige organisationer, almen praksis og de unge og deres pårørende øger fokus på de unges afhængighed. Jo hurtigere alle omkring den unge reagerer, jo bedre kan vi forebygge, at misbruget eller den psykiske sygdom udvikler sig. Ved at tage udgangspunkt i de unge og deres pårørendes perspektiver kan udvalget pege på overordnede anbefalinger, som skal gøre livet nemmere for de sårbare unge.

Fokus på den enkeltes ønsker og behov

Den enkelte unge skal opleve, at der er hurtig hjælp at hente i form af personlig støtte og motivation til at komme i behandling for både den psykiske sygdom og misbruget. Unge med psykisk sygdom og afhængighed har brug for en bred og specialiseret vifte af tilbud, både når de er under behandling og i samarbejde med kommunerne og almen praksis efter udskrivelse.

Her kan det særligt være svært at gå fra fx at være indlagt i et intensivt forløb til at blive udskrevet til en hverdag derhjemme, som i langt mindre grad er

bundet op på faste rutiner og ikke har den samme støtte fra medarbejderne på de psykiatriske hospitaler. For de unge med psykisk sygdom og afhængighed handler det om at bryde vaner, skabe mening i livet og få interesse for nye aktiviteter både under og efter behandlingen. Erfaringen er, at netop det kan være med til bryde eller nedsætte afhængigheden og dermed understøtte, at den unge kan fastholde et liv uden eller med mindre misbrug. Her skal et bedre samarbejde mellem region, kommuner og øvrige relevante organisationer sikre sammenhæng og mening for den enkelte unge og de pårørende.

Udvalgets opgaver

Udvalgets opgave er at foreslå principper eller anbefalinger til regionens rolle for at skabe bedre rammer for et godt liv for unge med psykisk sygdom og afhængighed i det tværsektorielle samarbejde med og om borgeren. Herudover vil udvalget også have fokus på at forebygge, at flere unge med en misbrugs-lignende afhængighed udvikler en egentlig psykisk sygdom.

Sammensætning af udvalget

Udvalget sammensættes af:

- Tre medlemmer fra Regionsrådet i Region Hovedstaden (heraf udpeges en formand og en næstformand)
- To kommunalpolitikere udpeget af KKR Hovedstaden
- 10 borgere fra optageområde SYD, herunder patienter og pårørende med en særlig viden eller erfaring på området:
 - o Tre unge (i alderen 15-30), som er i aktuel behandling for samtidig psykisk sygdom og afhængighed
 - o Tre unge (i alderen 15-30), som tidligere har været i behandling for samtidig psykisk sygdom og afhængighed
 - o To pårørende til unge med aktuel psykisk sygdom og afhængighed
 - o To pårørende til unge med tidligere psykisk sygdom og afhængighed.

Arbejdsform

Udvalget vælger deres arbejdsform på det første møde. Opgaveudvalget skal arbejde inddragende og derigennem sikre, at de nødvendige kompetencer og relevante perspektiver indgår i principper og anbefalinger for, hvordan regionen kan arbejde med at styrke nærhed og sammenhæng på tværs. Der skal sikres koordination og sammenhæng i politikudviklingen til relevante stående udvalg.

Der kan inddrages yderligere interessenter og fagpersoner med særlig viden til møderne eller ved at afholde workshops, offentlige møder mv. Her kan det

også være en mulighed at invitere interesserede borgere, som ikke fast deltager i opgaveudvalgets arbejde.

Udvalget afholder som udgangspunkt møderne på Psykiatrisk Center i Glostrup. Der kan aflægges besøg på andre hospitaler, psykiatriske centre, institutioner mv.

Tidsplan

Udvalget nedsættes i en periode på maksimalt et år. Udvalgets første møde afholdes i november 2019 og afsluttes senest oktober 2020, hvor udvalget præsenterer sine anbefalinger på et fællesmøde med regionsrådet forud for, at opgaveudvalgets konklusioner forelægges på regionsrådet.

Relevante stående udvalg får én gang i kvartalet en status på arbejdet i opgaveudvalget.

Økonomi

Hvis udvalget kommer med forslag, der kræver finansiering, vil det skulle indgå i den almindelige budgetproces i regionen.